Historiens første Europamesterskap

Den 22. september 1962 ble det skrevet o-historie i Løten. Da gikk det første individuelle europamesterskap av stabelen — og altså med o-gruppa i Løten som arrangør. Det hele begynte den 11. juli 1961, da et enstemmig styre besluttet å søke om det tekniske arrangementet for dette løpet. I slutten av august forelå bekreftelsen fra NOF, og en hovedkomite ble utnevnt. Sigurd Tomter ble formann i denne. Andre medlemmer var Ole P. Myrli, Hans A. Hansen og Harald Røhne. Senere ble det utnevnt en rekke særkomiteer, og det var i alt om lag 300 personer i arbeid i forbindelse med arrangementet. I tillegg sluttet bygdefolk generelt, Løiten almenning, kommunen og bedriftslivet helhjertet opp om det sjeldne arrangementet. Alt lå derfor vel til rette. Alt var forberedt til den minste detalj. Folkene var i besittelse av den nødvendige vilje og rutine som trengtes for å lage et vellykket o-løp.

BILDET: Hovedkomitéen for EM i 1962. Fra venstre Sigurd Tomter, Hans A. Hansen, Ole P. Myrli og Harald Røhne.

Historiens første europamesterskap i orientering ble også en dundrende suksess.

Både norsk og utenlandsk presse var ureserverte i sin omtale av mesterskapet. Alt hadde klaffet, og det kom en rekke takkeskriv fra flere land.

Aldri har Løten — verken før eller siden — i den grad stått i rampelyset. I alle landets aviser — og utenlandske. De skrev om Løten, om bygda, arrangementet, den helhjertede innsatsen fra de som sto i spissen for historiens første europamesterskap i orientering. Det ble delt ut laurbær og gull til Magne Lystad. Hovedkomitéens formann, Sigurd Tomter, og folkene hans, løypeleggere og alle andre som deltok i det vellykte arrangementet, fikk dele æren.

Det var opptog. Kronsprinsen deltok. Forretningene stengte kl. 12. Alle ble oppfordret til å gjøre unna helgeinnkjøpene i god tid. Alle fulgte oppfordringen. Det var spesialpakket flatbrød - porsjonspakker til ære for EM i Løten. Alt var gjennomtenkt til den minste detalj. I dag — 14 år senere — er neppe løtensfolk merksamme på hvor stor begivenheten egentlig var — og hvilken PR som da ble drevet for bygda.

Vi skal gjengi noen små klipp fra landets hovedstadsaviser etter løpet. Vi tar først med at det altså var Magne Lystad som vant dette første EM. Neste normann kom på 6. plass — Knut Berglia, Eiker — far til Morten Berglia, som vant et suverent NM i Løten i år. I dameklassen ble det svensk seier. Ulla Lidkvist vant — 16 sekunder foran Marit Økern. Den internasjonale stafetten dagen etter ble vunnet av Finland og Sverige.

Og så var det aviskommentarene: „Arrangement i Lystad-stil", skrev Arbeiderbladets Oddvar Hegge, som fortsatte:

— Til slutt arrangementet, det første i sitt slag. Løten IL var overlatt den viktige oppgaven, og løste flokene i ren Lystad-stil. Rent teknisk bød det kanskje ikke på de helt store problemer, men det som var viktigere var at Løten-sokningene klarte å skape en ramme omkring det hele. Mange tusen tilskuere var samlet i terrenget og rundt målstedet, der alt var lagt opp i beste skistadion-regi. Bedre kan det ikke gjøres, og rettesnoren er trukket opp for framtidige EM-arrangementer.

Aftenpostens Kåre Opsahl skrev:

— Løten IL laget et utmerket arrangement hvor alt var lagt vel til rette med gode, lettløpte løyper, som likevel krevde sin mann fullt ut. Løpet ble overvært av ca. 3000 tilskuere. Det var en ekstra spiss på arrangementet at Kronprins Harald overvar løpet.

Arnulf Gundersen i Morgenposten sparte heller ikke på rosen:

— Det ble en virkelig idrettslig folkefest på Løten disse to dagene. 3-4000 entusiastiske hedemarkinger i alle aldre og av begge kjønn var på plass rundt det vakre innkomststedet syd for Rokosjøen øst for Løten. Her fikk man svart på hvitt for hva en begivenhet som

BILDET: Kolboden 22. september 1962. Magnar Lystad går i mål som historiens første europamester i orientering.

EM, og med selveste Kronprins Harald som æresgjest, betyr for et distrikt som vanligvis bare kontaktes de store mesterskapsbegivenheter pr. radio, fjernsyn, film og aviser. Nå fikk man verdens beste idrettsfolk i sin gren bokstavelig talt inn på stuedørene. Jubelen, beundringen og inspirasjonen var deretter, ja vi gad vite hvor mange småtasser det er som i ukene framover leker Magne Lystad i skogen like bak skigarden sin. Vi vet hva akkurat en slik inspirasjon har ført til tidligere: Den ga norsk idrett toppmannen Magne Lystad.

Orienteringsmedarbeideren i Verdens Gang, Jan Molberg skrev:

— Godt arrangement. Ellers var det delte meninger om kartet og løypas kvalitet. Lystad syntes f.eks. det hele var for lett, mens andre av våre sikre kort bommet totalt og aldri greidde å bli dus med kart og terreng. Ett er imidlertid sikkert, Løten IL gjorde en helhjertet innsats som arrangør. Det kan både vi og de nærmeste 4000 tilskuerne med HKH Kronprins Harald i spissen bekrefte.

Harry Logart i Nationen skrev:

— Arrangørene i Løten IL har hatt strevsomme dager foran avviklingen av det første europamesterskap i orientering. Publikum fikk syn for en del av dette på den flotte målplassen. Her var alt i faget henhørende — tribune for æresgjester, oppslagstavle, pressetribune, utsalgsbuer, høyttalertjeneste m.m. Oppløpssiden var fint avsperret slik at flest mulig fikk den beste oversikt.

Vi har lyst til å trekke fram karene bak kulissene: Karttegneren Simen Weideborg som sammen med Ole Mogen og Rolf Berg var ansvarlig for løypene, løpslederen Ole P. Myrli, sjefen for start og tidtaging, Hans A. Hansen, transportsjef Harald Røhne, mannen som stod for innkvarteringen Per M. Bergseng, politiet og Eyolf Solberg som ordnet parkering og ordenstjeneste, programredaktøren Anton Indbye, finanssjefen Asbjørn Haugsrud og hovedkomitéens formann Sigured Tomter. De har alle, sammen med sine mange medhjelpere, all ære av opplegget og avviklingen. Vi tror neppe det kunne vært gjort bedre.

Jørgen Juve, Dagbladet var også overstrømmende i sin ros:

— Det er bare å gratulere Løten med arrangementet. Løperne og publikum kunne bevege seg fritt på start- og innkomstplassen. Hele bygda var i sving. Orienteringsløp er blitt hovedgrenen blant idretter i denne idyll på Hedemarken. Det var helt naturlig for oss, sa Erik

Tobé, presidenten i det internasjonale forbundet, å la Løten få arrangementet. Og det blir ikke siste gang.

Vi kan ikke helt skyve fra oss tanken at det burde vært svenskene som fikk seg overlatt arrangementet av det første EM. Men se der har de altså ment at det burde skje på Hedemarken. Ingen angret på det.